25 anys del Parc dels Aiguamolls de l'Empordà

El 13 d'octubre passat va fer 25 anys d'un dels dies més feliços de la meva vida, ja que va ser el 13 d'octubre del 1983 quan el Parlament de Catalunya va aprovar, amb solemnitat i per unanimitat, la llei de creació del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Per mi es tancava una etapa de set anys de dedicació en cos i ànima a la campanya de defensa, que formalment va començar el 1976 amb un article a la revista Presència, després de quatre anys, iniciats el 1972, d'anar descobrint racons i ocells, fins a enamorar-me d'aquells «recers vivents», com deia M. Àngels Anglada, on la vida bull amb tanta intensitat.

Avui, dissabte 29 de novembre del 2008, no he pogut ser a la celebració dels 25 anys ja que de feia mesos m'havia compromès a anar a Doñana, a la desembocadura del Guadalquivir, la zona humida més important i rica de la península i una de les més importants d'Europa. Des de Doñana, per molts anys, per a tothom que avui és als Aiguamolls, i per molts anys també per als qui no hi han pogut ser i han treballat per la seva conservació.

En un dia de celebració m'agradaria recordar especialment, pel suport i la feinada feta, una persona i un ocell especial que ens varen deixar fa uns anys: en Salvador Alemany, bon amic i primer president de la junta de protecció, i la cigonya Guita, estimada com a filla i pionera de la seducció ambiental.

Malgrat que ara no hi treballi, vaig molt sovint als aiguamolls, ja que m'agrada viure aquest somni fet realitat. Quan estàvem davant de les màquines, quan tot semblava perdut, ens movia la gran força de l'estima pels ocells i els seus paisatges vius, i ja llavors, tossuts i convençuts, crèiem fermament en el renaixement dels estanys i la seva vida. Ni un segon vàrem dubtar que no ens en sortiríem, i això segur que hi va fer.

La revista *Plaça Major*, feta a Sant Pere Pescador, va dedicar una bona part de l'edició del gener del 1984 a la recentment aprovada llei dels aiguamolls. A l'article on jo mateix explicava la llei, acabava dient:

«Esperem que les paraules que Prudenci Bertrana escrigué sobre Sant Pere Pescador a les seves *Proses bàrbares* tornin a tenir un significat viu: '[...] en dies de tempesta, les fotges negregen en les gorgues; les perdius mascles passen acarrerades i rabents; els ànecs, als quals el mar enfurismat no dóna habitament, revolen seguit indecisos i desconfiats; les fredelugues voleien per les closes com trossos de paper, a mercès de les regolfades de l'oratge; i molt enlaire, seguint una ruta sols d'ells coneguda, passen grans camallargs d'ales amples com llençols, el coll estirat, les potes enrera, marxant en ordre, com un rengle de misterioses creus fugint de la terra vers regions ignotes.'»

I jo acabava dient: «Donem la benvinguda, amb els aiguamolxos protegits, al renaixement ornitològic de la plana empordanesa.»

I ho hem aconseguit. Avui les fotges i els ànecs hi són a milers, i ben tranquils, hi nien les arpelles, els bitons, els agrons, les cigonyes, els galls marins, les molleroses, i tant elles com els seus altres cosins camallargs, i les oques vingudes del nord, ja no han de fugir enlloc. Els aiguamolls són un veritable refugi per a la fauna, un lloc carregat de vida on poden reposar i criar amb tranquil·litat, on els empordanesos i els catalans en general hem demostrat que és possible la convivència, que podem mantenir la meravellosa biodiversitat i els paisatges dels nostres avantpassats per transmetre'ls a les futures generacions, com a mostra de qualitat ambiental i civilització.

Encara m'emociona veure tranquils els milers d'ocells que poblen les «llaunes» i els estanys, que no saben que tot allò va anar d'un pèl que no desaparegués. M'emociona veure els milers de visitants, i comprovar com la gent estima els aiguamolls i els reconeix com un patrimoni col·lectiu.

Ara només queda continuar treballant amb entusiasme i positivisme, per reforçar o retornar certes espècies, per reinundar alguns estanys encara eixuts, per donar valor a les magnífiques closes, per protegir millor les platges i convertir en reserva marina alguns llocs del litoral, per assegurar la connectivitat biològica amb la resta d'espais naturals d'interès, sobretot amb els del baix Ter, closes i arrossars inclosos, que seria imperdonable perdre.

I tot això dins una comarca, un país, que entengui bé que el progrés és créixer de manera sostenible, mantenint la bellesa i el vivor dels paisatges, compartint-los amb les espècies de plantes i animals que ens acompanyen, en aquesta meravellosa aventura com és la vida al planeta Terra.

«Hem aturat la mort, en llarg combat:
Una treva signada amb aire i ales.»

Va escriure l'enyorada M. Àngels Anglada, i crec que hem de fer sorgir un crit, com el bram de la llegenda del Bruel, que proclami en totes direccions: *per molts anys, que sigui per molts i molts anys.*

El Punt . 30/11/08